

Mødet den 24de Februar.

Hr. Prof. *Steenstrup* meddeelte nogle af de vigtigste Resultater, som ere vundne ved de nyeste Iagttagelser og Undersøgelser over Infusionsdyrene, navnlig ved Prof. Dr. Fr. Steins sidste Værk over disse: der Organismus der Infusorien 1 Abtheil. 1859.

Dette Foredrag vil blive meddeelt i Forbindelse med et andet af samme Medlem den 9de Marts holdt Foredrag.

Secretairen meddeelte følgende af Geheimeraad *Göppert* i Breslau indsendte lille Afhandling:

Om den Flora, som forekommer i den siluriske, devoniske og nedre Kulformation; eller de saakaldte Overgangsbjergene.

Allerede i Aaret 1847 gav jeg en Sammenstilling af de Planter, som jeg havde iagttaget i de dengang temmelig almindeligt, som Overgangsbjergene eller Graavakke betegnede Lag*), og 4 Aar sildigere i et særskilt, som Supplementbind til det Leopoldinske Akademies Nova Acta udgivet Værk**) udførligere Beskrivelser og Afbildninger af disse Planter. I et særskilt Afsnit omhandlede jeg deri deres Forekomst i de forskjellige, hidtil paa Jorden opdagede Lag, ligesom jeg omtalte disse Planter Vedligeholdelsesmaade i Lagene. Jeg gav dernæst en Sammenstilling, som svarede til vor daværende Kundskab om Findestedernes geologiske Alder, for at vise ihvorvidt ogsaa Planterne ligesom de fossile Dyr kunde tjene til at karakterisere

*) Über die fossile Flora der Grauwakke oder das Übergangsgebirge, besonders in Schlesien. In Bronn und v. Leonhardis neues Jahrbuch 1847, Seite 675—786.

**) Fossile Flora des Übergangsgebirges. Gr. Quart 290 Seiten und 44 illuminirte und schwarze Steintafeln in Folio und Quart.

den vedkommende Formations geologiske Alder. Siden den Tid have vore Anskuelse om Overgangsformationen ved Murchisons store Arbejder (Siluria; 1854 og 1859) som førte til en nøiagtigere Bedømmelse af de med dette Navn betegnede Lag, saaledes forandret sig, at selv hiin Betegnelse er forældet. Under disse Omstændigheder turde jeg vel være berettiget, ja selv i mine egne, først efter flere Aars Iagttagelser offentliggjorte Arbejders Interesse forpligtet til, ikke blot at underkaste dem et nyt kritisk Gjennemsyn, men ogsaa at sammenstille dem med den siden hiin Tid ved Andres og mine egne Forskninger vundne Kjendsgjerninger og at bringe det Hele, saavidt som muligt i Overeensstemmelse med de nu herskende geologiske Anskuelse.

Her er nemlig ikke blot Tale om en Fremstilling af Planterverdens første Begyndelse, saaledes som den fremtræder i den siluriske og devoniske Formation, men ogsaa om en skarpere Adskillelse af den egentlige Kulformations Flora, som ifølge Resultaterne af mine tidligere og for nærværende Tid endnu mere stadfæstede Forskninger maa deles i en ældre, eller nedre, og i en yngre, eller øvre Afdeling. Den ældre indbefatter saavel Bjergkalkens eller Kulkalkens, som den saakaldte Graavakkes Planter, eller efter Geologernes nyere Undersøgelser, de Planter, som forekomme i Posidomyeskiferne og Murchisons yngste Graavakke, der igjen svarer til Englændernes Millstonegritt eller Sandstenen uden underordnede Lag. For at komme til dette Resultat har jeg anvendt den største Omhu paa Bestemmelsen af de enkelte Planters Findesteder, og forsøgt ved Sammenligning med dem, der findes i den sædvanlige Steenkulperiode, endydermere at begrunde de herved vundne Resultater. Naar jeg betænker, at man siden Bekjendtgjørelsen af mine første, kun paa schlesiske Forhold byggede, men i over 20 Aar fortsatte Arbejder, ogsaa i andre Egne af Tydskland har funden de af mig som sikre Førere opdagede Planter (*Calamites transitiones*, *C. Rømerianus*, *Sagenaria Veltheimiana* og den dertil hørende *Knorria imbricata*), tør jeg vel nære det Haab, at disse Bestræ-

belsler ogsaa udenfor Tydskland turde finde tilsvarende Anerkjendelse. Den hele Afhandling deles nu med Hensyn til dens allerede antydede Indhold i følgende 6 Afsnit.

- 1) Litterære Forhold.
- 2) Oversigt over de omtalte Arter.
- 3) Systematisk kritisk Oversigt over de virkelig optagne Arter.
- 4) Geologisk Oversigt over disse Planter efter den saakaldte Overgangsformations enkelte Afdelinger, og de Lande, hvori de forekomme.
- 5) Slutninger af samtlige Iagttagelser.
- 6) Forklaring over 12 Tavler.

Geheimhofraad Dr. v. Kieser, for nærværende Tid Præsident for det K.K. Leopold-Carolinske Akademi foranledigede Bekjendtgjørelsen af dette Arbeide, hvis væsentligste Resultater ere følgende:

Antallet af samtlige, hidtil bekjendte Arter i den nævnte Floras Omraade, udgjør 184, som ere fordeelte saaledes:

A. efter de forskjellige Ordener og større Familier.

Algæ	30	Arter.
Calamariæ	20	—
Asterophyllitæ	4	—
Filices	64	—
Selagineæ	39	—
Cladonyleæ Ung	4	—
Nøggerathlææ	8	—
Sigillariææ	6	—
Coniferæ	6	—
Incertæ sedis	3	—

184 Arter.

B. efter de forskjellige Formationer.

- 1) Siluriske Formation, 20 Arter: a. nedre siluriske Formation, 17 Arter*) b. øvre silurisk Formation, 3 Arter. Alle hører til Fucoidernes Afdeling.

*) 5 tilhører ogsaa den danske fósile Flora, nemlig *Chondrites antiquus*, *Dictyonema Hissingeri*, *Caulerpites Cactoides*, *Forchhammera Silurica* og *Palæophycus tubularis*.

- 2) devoniske Formation. a. nedre devoniske Formation, 5 Arter: 4 Fucoider og 1 Landplante, (*Sigellaria**) *Hausmanniana* Landplanternes første Forekomst, b. mellemste devoniske Formation. 1 Landplante (*Sagenaria Veltheimiana*) c. øvre devoniske Formation, 57 Arter, iblandt hvilke 4 Fucoides. De øvrige ere Landplanter af Bregnerne, Calamiternes Equisetaceernes, Lepidodendronernes, Lycopodiaceernes, Sigillariernes og Coniferernes Familie.
- 3) Kulformation; nedre Kulformation; a. Kulkalk, 46 Arter, iblandt hvilke kun en eneste Havplante, de øvrige Landplanter af de samme Familier, som i den øverste devoniske Formation. Kun *Nøggerathiernes* Familie kommer til. b. Kulmgraavakke med *Posidonomyenskifer*, 23 Arter; kun 1 Havplante, de øvrige ere Landplanter af de samme Familier som de forrige. c. yngste Graavakke 51 Arter, kun Landplanter af de samme Familier, som ved de forrige Afdelinger af den nedre Kulformation. Havplanter eller Fucoider mangle her aldeles.

Den øvre eller yngre Kulformation, indbefatter 816 Arter.

Den permiske Formation, hvis *Monographi* snart vil blive trykket, indeholder, ligeledes efter mine Beregninger, 183 Arter, saaledes, at altsaa Antallet af de hidtil bekjendte fossile Planter af den hele pælæozoiske Formation udgjør 1183 Arter.

Paa et Andragende af Hr. Prof. *Steenstrup* bifaldt Selskabet at indtræde i Forbindelse med Académie des sciences et lettres i Montpellier.

*) Denne Planter Forekomst i den devoniske Formation turde dog endnu være nogen Tvivl underkastet. Hausmann fandt den nemlig paa Grændsen imellem Dalerne og Norge i et Værtshuus i Idre, i en løs Plade som dannede Underlaget for Kaminen, og man tør derfor neppe ubetinget antage, at den henhører til den i Nærheden faststaaende Sandsteen- og Porphrydannelse, i hvilken man ikke hidtil har funden nogen anden Forstening.

G. Forchhammer.